

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

ZAŠTITA U INDUSTRIJI

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

3. Ciklus studija:

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5. Status nastavnog predmeta:

 Obavezni Izborni

6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:

7. Ograničenja pristupa:

8. Trajanje / semestar:

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

9.2. Auditorne vježbe:

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

10. Fakultet:

Tehnološki fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Inženjerstvo zaštite okoline, Zaštita na radu

12. Odgovorni nastavnik:

Dr.sci. Abdel Đozić, vanr.prof.

13. E-mail nastavnika:

abdel.dozic@untz.com

14. Web stranica:

www.tf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Obrazovni cilj predmeta predstavlja upoznavanje studenata sa osnovnim znanjima o:

- Mikroklimi radne sredine, fizičkim i hemijskim štetnostima,
- Požarima i eksplozijama kao fizičko hemijskim pojavama prenošenja mase i topline u određenim uslovima njihovog razvoja,
- Prenijeti studentima znanja i praktična iskustva iz oblasti fizičkih štetnosti (buka i vibracije) u radnoj sredini,
- Prenijeti studentima znanja i praktična iskustva o značaju upotrebe lične zaštitne opreme, kao sredstva koja neposredno štite zdravlje i život uposlenika.

16. Ishodi učenja:

Studenti će po odslušanom predmetu biti osposobljeni za:

- analizu, sintezu, predlaganje rješenja i podizanje kritičkog mišljenja za sagledavanje stanja komfora radne sredine, -
- identifikaciju i procjenu opasnosti od požara i eksplozija,
- moći će izabrati odgovarajuću zaštitnu opremu što podrazumjeva izbor: sredstva, uedaja, pribora, opreme i pomoćnog sredstva.
- kontrolirati buku i vibracije u radnoj sredini primjenom praktičnih mjera kao i standarda, preporuka i propisa za smanjenje emisije buke i vibracija.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Organizacija zaštite na radu u industriji, zakonska regulativa o zaštiti na radu, interni dokumenti o zaštiti na radu. Osnovne opasnosti, štetnosti i naponi u industriji (mehaničke opasnosti i opasnosti od električne energije, biološke opasnosti, opasnosti od požara i eksplozije, termičke opasnosti, štetna zračenja). Osnovni pojmovi i definicije procesa nekontrolisanog sagorijevanja. Uslovi nastajanja požara i eksplozija. Metode gašenja požara. Produkti sagorijevanja. Buka i vibracije kao fizičke pojave Posljedice negativnog uticaja buke. Osnovni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi lične zaštitne opreme. Izbor upotreba i rizici korištenja lične zaštitne opreme.

18. Metode učenja:

Metode izvođenja nastave bazirane su multimedijalnim predavanjima i teorijskim vježbama. Na predavanjima se izlaže teorijski dio gradiva praćen odgovarajućim primjerima iz prakse, radi lakšeg razumijevanja i usvajanja gradiva. Na teorijskim vježbama praktično se primjenjuju stečena znanja a sve u cilju ovladavanja znanjima iz predmetnog područja.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

U toku cijelog kursa, studenti su obavezni da redovno dolaze na predavanja i vježbe. Redovno će se voditi evidencija prisustva studenata. Na posebnom obrascu, predmetni nastavnik će kontinuirano pratiti prisutnost svakog studenta. U toku semestra student može maksimalno izostati sa tri predavanja i troje vježbe, pri čemu je dužan donijeti dokaz o opravdanosti nedolaska (ljekarsko uvjerenje, i slično). U slučaju više neopravdanih izostanaka, student gubi pravo na potpis predmetnog nastavnika.

- **TESTOVI** – Dva testa tokom semestra za usmeni dio ispita. Svaki test za usmeni dio ispita sastoji se od teorijskih pitanja vezanih za obrađeno gradivo i nosi 15 bodova (min. za prolaz 8 bodova). Testovi se izvode otprilike nakon svakih šest sedmica nastave, pri čemu će ih predmetni nastavnik najaviti studentima bar dvije sedmice uoči svakog testa.
- **TEORIJSKE VJEŽBE:** student je u obavezi da odradi sve teorijske vježbe i na osnovu aktivnosti na vježbama može da ostvari maksimalno 25 bodova (min. za prolaz 12 bodova).
- **ZAVRŠNI DIO ISPITA** – Studenti koji su sakupili obavezan broj bodova po svim kriterijumima (54 boda), imaju mogućnost da dodatno (usmeno ili pismeno) odgovaraju za veću zaključnu ocjenu. Maksimalan broj bodova koji se može postići na završnom ispitu je 30. Minimalan broj bodova koje je obavezno postići na završnom ispitu je 18. Završnom ispitu pristupaju svi studenti koji nisu zadovoljili na nekom od testova ili koji nisu zadovoljni ocjenom, a imaju urađene sve obaveze na predmetu (imaju potpis predmetnog nastavnika u indeksu). Student ne može upisati ocjenu ukoliko nema položene sve testove.
- **SEMINARSKI RAD STUDENTA:** student ima mogućnost da radi jedan seminarski rad. Uspješno pripremljen i odbranjen seminarski rad vrednuje se sa maksimalno 10 bodova (minimalno 6 bodova), koji se dodaju ukupnom broju bodova postignutom po drugim osnovama u formiranju konačne ocjene.

20. Težinski faktor provjere:

Konačna ocjena zasnovana je na ukupnom broju bodova stečenih kroz predispitne obaveze i polaganje završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina. Sadrži maksimalno 100 bodova, prema slijedećoj skali:

Urednost pohađanja nastave (P+V): 5 bodova

Aktivnost na teorijskim vježbama: 25 bodova

Testovi (teorija): 30 bodova

Seminarski rad: 10 bodova

Završni ispit: 30 bodova

21. Osnovna literatura:

1. Knežiček Ž. Adilović A. Regent A (2015). Lična i kolektivna zaštitna oprema, Univerzitet u Tuzli, Rudarsko-geološko-građevinski fakultet

2. Zolj A (2016). Zaštita od požara i vatrogastvo u Federaciji Bosne i Hercegovine: propisi i pravila, Dobra knjiga, Sarajevo

3. Dozić A. Alihodžić H (2024). Komfor radne sredine, Interna skripta, Univerzitet u Tuzli, Tehnološki fakultet

4. Zakon o zaštiti na radu ("Službene Novine FBiH", br. 79/20)

22. Internet web reference:

http://www.safety.hr/downloads/zbornik_radova_hsis_2010.pdf

<http://safety.gsu.edu/risk-management/occupation-health-safety/safety-at-work/industrial>

<https://fmrsp.gov.ba/legislativa/podzakonski-akti/podzakonski-akti-iz-oblasti-rada-i-zaposljavanja/>

23. U primjeni od akademske godine:

2023/2024

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

18.09.2024